

Ekologiczny Serwis Prawny dla Kociewia

Fundacja Ekologiczny Serwis Prawny (EPS) jest jedną z organizacji pozarządowych, które włączyły się w działania prawne związane ze wspieraniem tej części lokalnej społeczności, która jest przeciwna budowie Elektrowni Pólnoc.

Co prawda ESP nie była stroną żadnego postępowania administracyjnego, pomagała natomiast indywidualnym mieszkańcom, którzy walczyli o swoje uprawnienia. W trakcie wdawania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla przedsięwzięcia, lokalna społeczność nie zdążyła się jeszcze zaktywizować. Wiele osób nie zdawało sobie sprawy, że takie postępowanie miało miejsce. Decyzja ta przewidywała jednak konieczność przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydawania pozwolenia na budowę. Dało to możliwość aktywnego uczestnictwa w tym postępowaniu administracyjnym grupie stron, które powinny być wyznaczane na zasadach ogólnych, a nie zgodnie z restrykcyjnymi zasadami właściwymi dla wydawania większości pozwoleń na budowę.

Park przylegający do Katedry w Pelplinie. Fot. Krzysztof Szczygieł

Niestety, zarówno organ pierwszej instancji, Starosta Tczewski, jak i organ drugiej instancji Wojewoda Pomorski, odrzucili wnioski łącznie 73 osób, które chciały w nim uczestniczyć jako strona, uznając, że zasady ogólne nie mają tu zastosowania. Niektórzy z nich zdecydowali się walczyć dalej o swoje prawa w sądzie, z różnym powodzeniem.

EPS pomagał rolnikom, którzy musieli złożyć skargę kasacyjną do NSA. Wyrok NSA w tej sprawie nie został jeszcze wydany, ale jest prawomocne orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 1 sierpnia 2012 r., dotyczące innej osoby, której nieruchomości oddzielone są od terenów planowanej elektrowni zaledwie gminną drogą. W uzasadnieniu wyroku sąd zwrócił uwagę, że Wojewoda jest organem odwoławczym nie tylko dla pozwolenia na budowę, ale także dla ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Z tego powodu, należało zastosować zasady ogólne i w ten sposób także właściciele nieruchomości, które nie przylegały do terenów planowanej elektrowni, mogli zostać uznani za strony postępowania, nawet w sytuacji, gdy tylko oddziaływania normatywne naruszały ich uprawnienia wynikające z przepisów prawa.

Wojewoda Pomorski nie zadał sobie nawet trudu, żeby należycie rozpatrzyć sprawę. Wszystkie 73 osoby, bez względu na położenie ich nieruchomości i bez względu na zakres oddziaływań, otrzymały decyzję umarzającą postępowanie odwoławcze tej samej treści. W kolejnym postępowaniu Wojewoda będzie musiał to zmienić. Takie stanowisko zajął sąd w dwóch kolejnych, nieprawomocnych wyrokach (z 17 października 2012 r. i 14 lutego 2013 r.). Ostatni z nich uchyla całe postępowanie w II instancji i wstrzymuje wykonanie zaskarżonej decyzji.

Stowarzyszenie Ekologiczny Serwis Prawny (EPS) zostało założone 17 lat temu w Czechach. Organizacja zajmuje się monitorowaniem i upublicznianiem działań podejmowanych przez instytucje publiczne lub inne instytucje (np. prywatne korporacje) czy też osoby mające wpływ na sferę publiczną, w celu wykrycia nieprawidłowości w ich działaniach. Posiada biura w Pradze, Taborze, Brnie, Ostrawie, Brukseli oraz Krakowie.

Oddział w Polsce, działający jako Fundacja Ekologiczny Serwis Prawny, prowadzi swoje działania od sierpnia 2012 r. W centrum jego zainteresowania jest polityka energetyczna oraz wypracowywanie rozwiązań korzystnych nie tylko dla ludzi mieszkających w sąsiedztwie inwestycji, ograniczających szkodliwy wpływ na zdrowie i życie, ale także - w dłuższej perspektywie - bardziej ekonomicznych,

które pozwolą na utrwalanie się niezależności energetycznej Polski. Istotnym elementem działań EPS jest wspieranie lokalnych społeczności.

Tomasz Włodarski

Tomasz Włodarski - dyrektor Ekologicznego Serwisu Prawnego w Polsce. Kieruje rozwojem Fundacji, budując podstawy i strukturę organizacji w naszym kraju.

Kontakt z EPS: poradniaprawna@elspoland.org, tel. 606 801 829

Więcej informacji o działalności EPS, znajduje się na stronie internetowej: en.eps.cz/about-us/what-we-do (wersja w języku angielskim).